

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

Wheatear

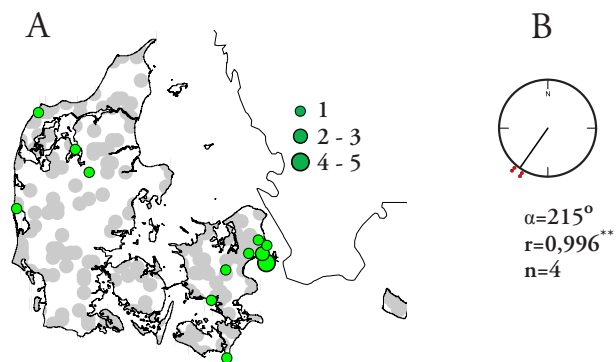
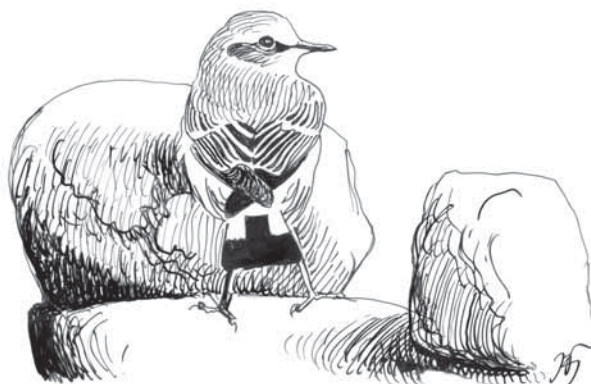

Fig. 2. A) Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt, samt artens danske yngleudbredelse (1993-96). Ringing sites for birds later recovered, and breeding distribution (1993-96). B) Retning af direkte efterårstræk (jul-jan, >100 km). Direction of direct autumn migration (Jul-Jan, >100 km).

Stenpikkeren yngler næsten cirkumpolart, fra det østlige Canada og Grønland til det meste af Europa og østover til Østsibirien og Alaska. Hele bestanden trækker til overvintringsområder i Afrika syd for Sahara. De danske ynglefugle tilhører underarten *O. o. oenanthe*, der trækker sydvest mod et overvintringsområde i Vestafrika. Fugle af underarten *O. o. leucorhoa*, der yngler i det østlige Canada, i Grønland og på Island og formentlig overvintrer i det vestligste Vestafrika, besøger landet fåtalligt på træk, men denne

underarts trækforhold er dårligt kendt. Stenpikkeren er knyttet til det helt åbne land, hvor dens føde, primært insekter, især findes i stenede områder med begrænset vegetation. Arten forekommer fåtalligt, spredt over hele landet. Bestanden er formentlig gået tilbage i det meste af 1900-tallet, og arten er forsvundet fra mange indlandslokaliteter i Jylland. De første fugle ankommer til Danmark fra april, og de sidste forlader landet i slutningen af oktober. Trækket foregår mest om natten, men dagtræk ses også.

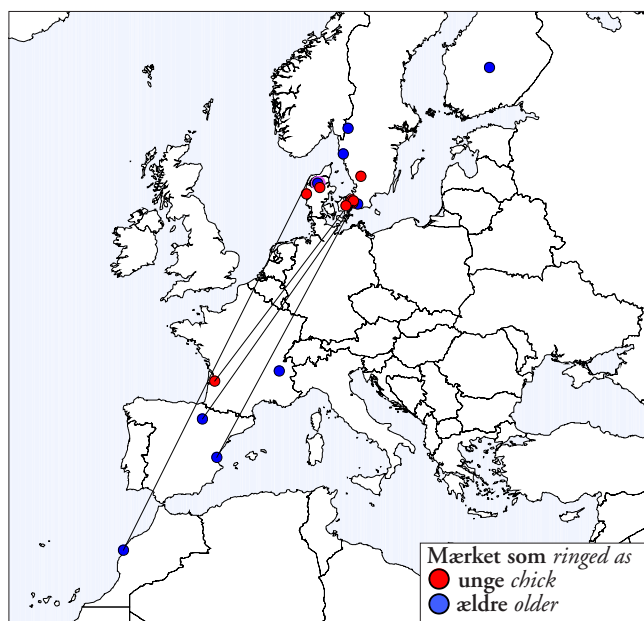

Fig. 1. Samtlige genfund af stenpikker ringmærket i Danmark (n=18). Linjer angiver direkte træk. All recoveries of wheatear ringed in Denmark (n=18). Lines indicate direct migration.

Fakta Facts

Mærkninger Birds ringed 3.787

Genmeldinger

 Recoveries

Antal genmeldinger No. of recoveries 18
 -heraf uden for Danmark Recovered abroad 10
 Antal fugle No. of individuals 18
 -heraf mærket som unger Ringed as chicks 9 (50%)
 Genmeldingsandel Proportion recovered 0,5%
 Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark 11
 Ringed abroad and recovered in Denmark

Ekstremer

 Extremes

Højeste alder Oldest bird 3 år 1 md.
 Længste afstand Longest dist. Marokko Morocco 3.065 km
 Nordligst Northernmost Finland Finland (62° 16'N)
 Sydligst Southernmost Marokko Morocco (32° 20'N)
 Østligst Easternmost Finland Finland (25° 34'E)
 Vestligst Westernmost Marokko Morocco (09° 17'W)

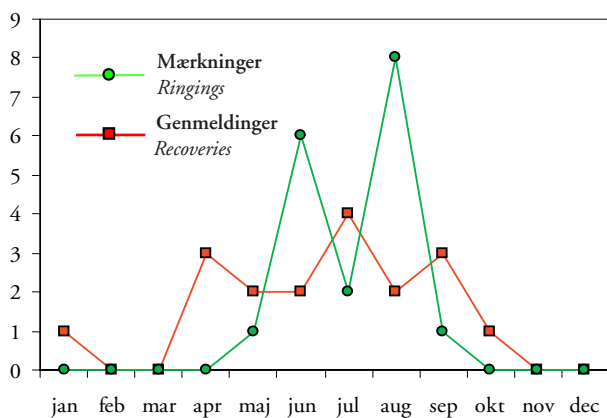

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for genfund af stenpikker. Month of ringing and recovery of recovered wheatear.

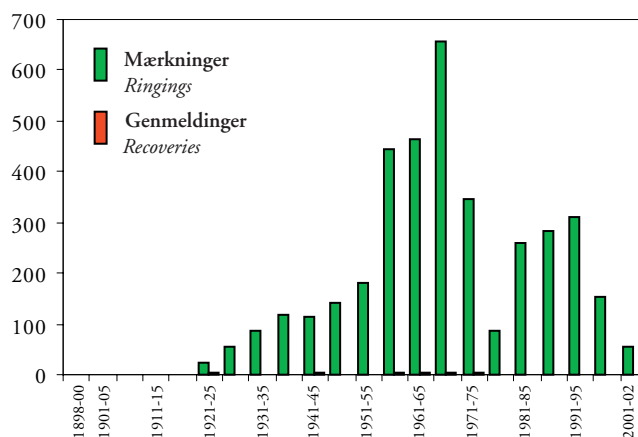

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for stenpikker ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of wheatear ringed in Denmark.

Mærknings- og genmeldingsdata

Der er i alt ringmærket 3.787 stenpikkere i Danmark. De første blev mærket i 1921 med ringe fra Dansk Ornithologisk Central, der i alt mærkede 413 stenpikkere til og med 1976. Langt flest er mærket med Zoologisk Museums ringe, 3.370 siden 1937. Hertil kommer tre med ringe fra Roskildefjordens Ringmærkningsstation og en fra Vildtbiologisk Station Kalø. En stor del af fuglene blev mærket i perioden 1955-1975 med største år 1957 (234) og 1969 (201).

Af de 18 genmeldte stenpikkere er en relativt stor andel mærket som redeunger (9). Af de resterende er de fleste mærket på trækket, og 14 af de genmeldte stenpikkere er fra Østdanmark (fig. 2A).

Der foreligger 11 genmeldinger af fugle mærket i udlandet, fire fra Norge, fire fra Sverige, to fra Tyskland og en fra Finland.

Træk og overvintring

Med gennemsnitsposition i april ved Gøteborg og juli fra i Nordsjælland, må de dansk-mærkede stenpikkere formodes overvejende at komme fra det sydlige Skandinavien. Et genfund fra Finland under efterårstrækket samt genfund i Danmark af fugle mærket i Finland og Nordnorge antyder dog, at også fjernere bestande er involveret. En fugl mærket som ungfugl 21. juli 1990 i Norge genfandt 36 dage senere 1.136 km derfra i Nordjylland (32 km/dag).

Stenpikkere mærket i Danmark trækker mod syd-vest (fig. 2B). En fugl mærket i Danmark om foråret er genfundet i Finland 29. august, men ellers er gennemsnitspositionen i september i Sydfrankrig. En fugl fløj 2.029 km fra Aflandshage (26. august 1963) til Spanien (10. september 1963) på 15 dage svarende til

120 km/dag. Der foreligger kun et enkelt genfund fra Nordafrika (Marokko), med usikker dato, og ingen fra vinteren. Fra forårstrækket er alle genfund fra Danmark eller nordligere, det tidligste 11. april fra Malmø, Sverige.

To fugle mærket som redeunger på Sjælland er genfundet i yngletiden hhv. året efter 6 km fra mærkningsstedet og 2 år efter på mærkningsstedet.

Genmeldings- og dødsårsager

Alle genmeldte fugle er fundet døde, men dødsårsagen er kun kendt for tre. De to ældste blev begge mærket på Aflandshage og genfundet hhv. 3 år og 1 måned senere i Frankrig og 3 år senere i Finland.

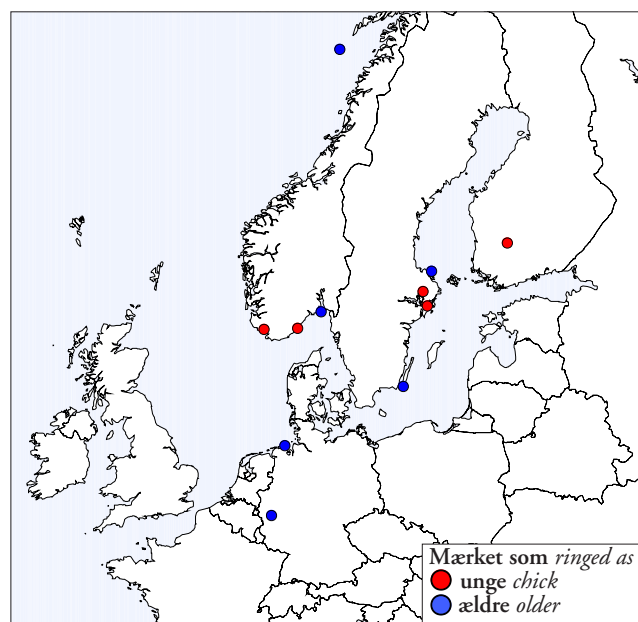

Fig. 5. Mærkningslokaliteter for stenpikker ringmærket i udlandet og genfundet i Danmark (n=11). Ringing locations of wheatear ringed abroad and recovered in Denmark (n=11).

English summary

The wheatear is a rather scarce breeding bird in Denmark and a common passage migrant. The birds arrive in April and the last depart in late October. The first wheatear was ringed in Denmark in 1921, with the greatest numbers ringed in 1957 (234) and 1969 (201). Half of the recovered birds were ringed as chicks and most of the remainder were ringed during the migration season. Eleven foreign birds have been recovered in Denmark. The recoveries indicate that most of

the passage migrants come from southern Scandinavia, a few from northern Norway and Finland. From Denmark the wheatears migrate SW. In September the mean position is in southern France. One bird was recovered in Morocco; none have been recovered in winter. During spring all recoveries are from Denmark or further north. Two birds ringed as chicks were recovered in a subsequent breeding season. One was recovered at the ringing site (after two years) and one 6 km from the ringing site one year after ringing.

